

Gul Kopi

11 MAJ 1981

l.k.

1978/102-6

+ høj skolelære

Indenrigsministeriet har med undervisningsministeriet ført drøftelser til afklaring af, i hvilken udstrækning kommunal eller amtskommunal støtte til private undervisningsinstitutioner kan anses for lovlig.

Der har under drøftelserne været enighed om, at kommuner og amtskommuner ikke af retlige grunde er afskåret fra at yde økonomisk støtte til oprettelse af private undervisningsinstitutioner.

Det er imidlertid en forudsætning for kommunal støtte, at der foreligger en kommunal eller amtskommunal interesse i institutionens oprettelse. Dette indebærer, at lovligheden af en kommunal støtte til en undervisningsinstitution vil være afhængig af, om institutionen benyttes af kommunens borgere. En rent økonomisk eller en mere ubestemt interesse i institutionens placering i kommunen/amtskommunen fremfor i en anden kommune/amtskommune, er ikke tilstrækkeligt til at tilfredsstille denne forudsætning. Kommuner vil herefter ikke kunne yde støtte til private institutioner, hvis undervisningsvirksomhed henhører under amtskommunens regie, f.eks. private gymnasier (uden grundskoleafdeling) ligesom amtskommunen ikke kan yde støtte til private skoler, der er en parallel til folkeskolen (friskoler og private grundskoler). Desuden må en amtskommune i princippet være afskåret fra at yde støtte til en institution, der udelukkende benyttes af en helt lokal kreds af borgere.

Det må endvidere være en forudsætning, at den private initiativkreds - uden kommunal garanti - skaffer midler til veje, og at disse midler står i et passende forhold til det kommunale engagement. Der må i det enkelte tilfælde foretages en afvejning af forholdet mellem det private og det kommunale engagement. Hvis der ikke opnås statslån ved etableringen af den pågældende institution, og der derfor opstår ønske om et større kommunalt engagement, må der derfor stilles tilsvarende større krav til omfanget af de midler, som den private initiativkreds selv skal skaffe. Ved vurderingen af, om der foreligger det fornødne private engagement i forbindelse med etableringen af en privat skole, må der efter indenrigsministeriets opfattelse ses bort fra beløb, som institutionen måtte have fremskaffet med henblik på fi-

nansieringen af de første 20 ugers drift.

Det kan efter indenrigsministeriets opfattelse ikke på forhånd mere præcist fastlægges, hvor stort det private engagement skal være i forhold til det kommunale engagement eller i forhold til den samlede etableringsudgift.

I en konkret sag har indenrigsministeriet med stor tøven og under hensyn til, at der forelå en række ganske særlige omstændigheder accepteret, at der blev ydet kommunal og amtskommunal støtte, der betød, at forholdet mellem det private og det kommunale engagement var som 3:10. Der var i den pågældende situation ikke tale om, at der også skulle ydes statslån, og det blev understreget, at den private institution uden kommunal/amtskommunal garanti måtte skaffe midler til finansieringen af de første 20 ugers drift.

Som det fremgår forudsætningsvis af § 1 i lovbekendtgørelse nr. 12 af 5. januar 1971 om statsstøtte til visse private skoler, er private erhvervsskoler ikke omfattet af foranstående. Landbrugsskoler oprettes derimod efter højskoleloven og er principielt omfattet af foranstående. Som følge af landbrugsuddannelsernes erhvervsmæssige karakter foretages der imidlertid i forbindelse med godkendelsen af denne type skoler en behovsvurdering. Der er mellem undervisningsministeriet og indenrigsministeriet enighed om, at der som en konsekvens heraf bør stilles lempeligere krav til størrelsen af det private engagement ved afgørelsen af, om kommunal støtte til etablering af landbrugsskoler er lovlig.

For så vidt angår spørgsmålet om lovligheden af kommunal/amtskommunal driftsstøtte til private skoler, har indenrigsministeriet over for undervisningsministeriet peget på det ønskelige i, at spørgsmålet - specielt for så vidt angår private grundskoler og friskoler - bliver afklaret ved, at der optages udtrykkelig bestemmelse herom i lovgivningen. Indtil en afklaring har fundet sted, vil der efter indenrigsministeriets opfattelse ikke være anledning til at foretage ændringer i den hidtil fulgte praksis med hensyn til driftstilskud til private grundskoler og friskoler.

Det tilføjes, at en forudsætning om kommunalt driftstilskud efter omstændighederne reelt må opfattes som en del af etableringsudgiften og derfor tages i betragtning ved vurderingen af, om der foreligger det fornødne private engagement.

P. M. V.

E.B.

Johan Erichsen

Samtlige amtsråd og tilsynsråd

*Kopi til samtl. medarbejdere
i t.k.
Kopi til 2. R. 3. R. og 4. R.
— 1 - Afd. chef Lach
— 1 - 1978/101-2
— 1 - 1978/102-10
— 1 - Red. matri. i landbr.*